

факультетів для підвищення стандартів та якості підготовки вчителів, було створено Національний комітет педагогічної освіти; налагоджено співпрацю між закладами підготовки вчителів та школами за участі Ради вищої освіти, Міністерства національної освіти, педагогічних факультетів та шкіл.

Список використаних джерел

1. Latchem C. Quality Matters for Turkish Higher Education. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 2011. 1(1). Pp. 1–18.
2. Yüksel İ. & Adigüzel A. A glance at standard development studies and accreditation process as sustaining tools for quality in teacher education in Turkey. *International Journal of Instruction*, 2011. 4 (2). Pp. 39–50.

РЕГО Г.І.,
КОБАЛЬ Т.М.

Мукачівський державний університет, Україна

ЗМІСТ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ НА ЗАКАРПАТТІ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ-ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ

Ознайомившись із працями етнографів та педагогів О. Боряк, Х. Вовка, О. Воропай, Б. Ковбаса, М. Костомарова, Н. Побірченко, М. Стельмаховича та ін., можемо стверджувати, що виховання дітей в українській родині ввібрало в себе історичні традиції народу, які зберігалися й передавалися від покоління до покоління. Тип, якісний і кількісний склад сім'ї в різних регіонах України змінювався відповідно до соціально-економічних, культурно-освітніх та географічних умов розвитку.

Закарпаття – багатонаціональний край, де на 12900 км² поряд проживають українці, угорці, румуни, росіяни, роми, словаки, німці та інші національні меншини, що робить цей край унікальним і неповторним. Унікальності краю надає і його географічне положення. Закарпаття межує з Польщею, зі Словаччиною, з Угорщиною та Румунією. На півночі та північному сході Закарпаття межує з Львівською та Івано-Франківською областями. Історично територія Закарпаття перебувала під владою Австро-Угорщини, Чехословаччини, СРСР. Це, в свою чергу, залишило свій слід в ментальності жителів [1, с.158].

Незважаючи на зміни історичних формацій, головним виховним інститутом закарпатських дітей завжди була родина, де завдяки прикладу дорослих членів сім'ї (батька, матері, бабусі, дідуся, старших братів і сестер), дитина набувала першого соціального досвіду, засвоювала норми поведінки, певні життєві настанови, сімейні цінності і традиції, звичаї, обряди. На виховання дітей в сім'ях впливало церковне, світське, родинне та громадське життя. Серед провідних чинників формування сімейного виховання виділяємо релігію, внутрішньо-сімейні стосунки, працю, фольклор, народну творчість тощо.

На Закарпатті превалювало християнське виховання, яке зобов'язувало батьків любити своїх дітей, опікуватися ними, піклуватися про їх здоров'я, навчання, виховання в поєднанні зі здоровою вимогливістю. Від дітей, в свою чергу, вимагалася повага, слухняність, догляд своїх престарілих батьків, доброзичливе ставлення до братів та сестер, любов, дружба, повага й підтримка один одного тощо.

Традиційна народна духовна культура виявлялася в звичаях і мистецькій творчості та передавалися від покоління до покоління. Важливу роль у сімейному вихованні посідали явища природи, розуміння яких діти засвоювали в ранньому віці. Зокрема, різноманітні легенди щодо трактування створення світу, місця небесних світил тощо. Через колядки, щедрівки, веснянки в сім'ї та побуті діти засвоювали, що Сонце, Місяць і Зірки – одна сім'я. Розглядаючи разом із дорослими небо і зорі, діти засвоювали, що існує небесне життя і воно подібне до земного.

Вся сім'я жила за народним календарем. Відтак, діти засвоювали терміни висадження в ґрунт сільськогосподарських культур, їх вирощування та збирання. Через спостереження за природними явищами в них формувалося розуміння природної картини світу.

Важливим засобом виховання дітей у родині були релігійні свята – Різдво, Водохреща, Великдень, Трійця та ін. Безпосередня участь дітей у підготовці та святкуванні приносила дітям велику радість та впливала на засвоєння ними правил поведінки, норм народного етикету, поведінки за столом тощо. У ці дні в оселі панував піднесений настрій, радість, повага один до одного. Особливе місце у сімейному вихованні посідала коляда та різдвяний вертеп. Під час колядок діти ходили з хати до хати та славили господарів, бажали подальших успіхів у житті, за що отримували ласощі: цукерки, печиво, горіхи, а також дрібні монети на щастя, на добробут родини.

Безпосередній вплив на формування й розвиток виховних традицій в українській родині у другій половині XIX століття мала праця [2, с.84]. Відтак і на Закарпатті система трудового виховання в родині була чітко структурована відповідно до віку дитини. Дітям передавали професійний досвід бондаря, різьбяр, тесляра, гончара, садівника, пастуха, пасічника, винороба, хлібороба, мірошника тощо. Велику увагу в родині приділяли питанням виховання шанобливого ставлення до землі, яке мало свої закони та передавали їх від покоління до покоління.

Уже з давніх давен сім'я виконувала завдання трудового виховання: виховання в дітей працелюбства і засвоєння ними необхідних умінь і навичок для подальшої успішної трудової діяльності в різних соціальних і господарських і суспільних сферах. Праця в той час носила гендерний характер.

Хлопчики безпосередньо були залучені до сільськогосподарської праці, дівчатка були біля матері, допомагали в домашніх справах, доглядали молодших сестер і братів. Відтак, навчаючи своїх дітей основ господарювання, батьки тим самим здійснювали підготовку їх до створення власної сім'ї, майбутнього подружнього життя.

Досліджуючи практику виховання дітей у закарпатській родині, переконуємося, що виховна функція її була провідною. Першочерговим вважалося виховання дітей працьовитими, ввічливими, добрими, стриманими, веселими, допитливими, уміти володіти собою, мати ясний розум, бути привітними, дисциплінованими.

Список використаних джерел

1. Рего Г.І. Полікультурне виховання та формування етнічної толерантності дітей в дошкільному навчально-виховному закладі / Ганна Іванівна Рего // Науковий вісник Мукачівського державного університету Серія «Педагогіка та психологія». Випуск 2 (6) ' 2017. – С.158-160.

РОЗМАН І.І.,

Мукачівський державний університет, Україна

ТОНКОШКУРОВА Л.І.

Мукачівська ЗОШ І-ІІІ ст. № 20 ім. О. Духновича, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ШКІЛЬНИЙ КУРС ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ»

У закладах середньої освіти прийнято всі навчальні дисципліни розподіляти на дві групи: предмети природничо-математичного та суспільно-гуманітарного циклу.

У школі освітньо-виховний процес вважається цілісним і якісним саме тоді, коли всі складові зазначених циклів є у наявності. Кожна окремо взята дисципліна, має спеціально розроблену програму навчання. Ми розглянемо предмет «Зарубіжна література», який відноситься до суспільно-гуманітарної складової програми. У сучасному світі пропонується безліч методичних розробок, рекомендацій, побажань для змістовно-якісного проведення уроку та подачі шкільного матеріалу. Але, насамперед, необхідно детально ознайомитись із Державним стандартом шкільної програми, який є нормативним документом, що фіксує коло основних знань, умінь та навичок, які підлягають засвоєнню навчального предмету.

У Мукачівському державному університеті розроблено робочу програму «Шкільний курс зарубіжної літератури», яка є складовою змісту навчальної підготовки філологів, майбутніх учителів англійської мови та зарубіжної літератури й побудована на відповідних теоретичних, наукових засадах та практичній підготовці.

Зміст курсу розрахований на засвоєння його кожним студентом як денної, так і заочної форми навчання. Основним завданням викладача є формування у студентів відповідних теоретичних та творчих знань, надання їм практичної спрямованості та формування вміння використовувати їх у практичній діяльності (навчанні, викладанні) та в житті загалом.

Загальними завданнями оцінювання є: визначення рівня навчальних досягнень студентів; стимулювання їх мотивації до здобуття знань; визначення рівня здібностей студентів, їх потреби в додатковому навчанні; виставлення відповідної оцінки.

Програма із дисципліни «Шкільний курс вивчення зарубіжної літератури» для студентів за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) розроблена відповідно до програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література 5-9 клас», у якій вивчення зарубіжної літератури побудовано на поєднанні:

- 1) у 5-7 класах проблемно-тематичного й жанрового принципів;
- 2) у 8-9 класах – історико-літературного й жанрово-родового принципів.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>